

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१)
अंतर्गत उपलब्ध निधीतून "आदिवासींच्या
जमिनीवर फलोत्पादन योजना राबविणे"
योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक
सूचना.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

पूरक पत्र क्र. केंद्रीय-२००९/प्र.क्र.८३(भाग-२) का-१७,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: २२ जानेवारी, २०१०

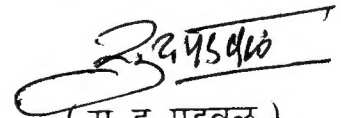
वाचा :- १) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्र.केंद्रीय-२००९/प्र.क्र.८३/का-१७,
दिनांक २६ मार्च, २००९

२) शासन शुध्दीपत्र, , आदिवासी विकास विभाग, क्र.केंद्रीय-२००९/प्र.क्र.८३/का-१७,
दिनांक ९ ऑक्टोबर, २००९

३) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांचे पत्र क्र. केंद्रीय-२००८/
प्र.क्र. ५६/का-८ (४), दिनांक १२ जानेवारी, २०१०.

पूरक पत्र :- भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५ (१) अंतर्गत सन २००८-०९ या वर्षासाठी
केंद्र शासनाकडून मंजूर झालेल्या अनुदानातून "आदिवासींच्या जमिनीवर फलोत्पादन योजना
राबविणे" या योजनेसाठी रु. ५००.०० लक्ष एवढा निधी आहरीत करण्यास शासन निर्णय,
आदिवासी विकास विभाग, क्र-केंद्रीय -२००९/प्र.क्र.८३/का.१७, दिनांक २६ मार्च, २००९ अन्वये
आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना परवानगी देण्यात आली असून
त्यानुसार आयुक्तांनी रु. ५००.०० लक्ष एवढा निधी आहरीत केलेला आहे. त्यानंतर लोकसभा व
राज्य विधानसभा निवडणूकांमुळे लागू झालेली आचारसंहिता संपल्यावर सदर निधी सदर
योजनेसाठी खर्च करण्यास समक्रमांकित शासन शुध्दीपत्रक दिनांक ९ ऑक्टोबर, २००९ अन्वये
मंजूरी देण्यात आलेली आहे. सदरबाबतीत योजनेची अंमलबजावणी सोबत जोडण्यात आलेल्या
परिशिष्टातील मार्गदर्शक सूचनांनुसार करण्यास याद्वारे शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.
२. हे पूरकपत्र राज्य शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक
सांकेतांक २०१००१२२१३४९३२००१असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सु. द. पडवल)
अवर सचिव

कृ.मा.प.....

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र शासन, नाशिक
सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास,
सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी ट्रान्स्फर फॉर रुरल एरियाज, बायफ मित्रा भवन,
बोधलेनगर, नाशिक.

१७

संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहाय्यक, प्रधान सचिव (आ.वि.) मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहाय्यक, सह सचिव (श्री. सिंह) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवड नस्ती (का.१७) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन पूरकपत्र, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक-केंद्रीय-२००९/प्र.क्र.८३/(भाग-२)/ का.१७,
दिनांक २२ जानेवारी २०१० सोबतचे परिशिष्ट

भारतीय संविधानाचे अनुच्छेद २७५ (१) अंतर्गत योजना सन २००८-०९

१	योजनेचे नांव	आदिवासींच्या जमिनीवर फळबाग लागवड करणे.
२	योजनेतील युनिट संख्या	तळोदा, नंदूरबार, डहाणू, धारणी, गडचिरोली व इतर प्रकल्पातील एकूण २५०० आदिवासी शेतकरी व २५०० हेक्टर
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक	रु.०.२० लक्ष प्रतिहेक्टर याप्रमाणे एकूण २५०० हेक्टरसाठी रु. ५००.०० लक्ष
४	योजना राबविणारी यंत्रणा	बायफ (MITTRA) संस्थेच्या सहकार्याने प्रकल्प अधिकारी प्रकल्प राबवतील.
५	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास
६	योजनेचा उद्देश/हेतू	१) आदिवासींच्या जमिनीवर फळबाग लागवड करणे या कार्यक्रमातून स्वयंरोजगार निर्माण करून देणे. २) दुर्गम भागात फळझाडे लागवड करून कुपोषणासारख्या समस्यांना निसर्गाद्वारे आळा बसविणे ३) आदिवासींच्या जमिनीच्या उत्पादन क्षमतेत शाश्वत स्वरूपाची वाढ करणे. जमिनीची धूप थांबविणे ४) सुधारित शेतीद्वारे अन्न सुविधेत वाढ करणे ५) एकूणच लाभार्थी कुटुंबांच्या आरोग्यात व राहणीमानात सुधारणा करणे.
७	लाभार्थी निवड	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प पात्र लाभार्थ्यांची निवड करून त्यांची यादी बायफ (MITTRA) सादर करतील.
८	योजनेची कार्यपद्धती	प्रकल्प अधिकारी लाभार्थी निवड करतील, बायफ (मित्रा) मार्फत जमिनीची पाहणी करून (पेरू, केळी, आंबा, संत्री, मोसंबी, लिंबू, सिताफळ, डाळींब, पपई, जांभूळ इत्यादी) त्या पारसरात येणा-या फळांच्या वृक्षाची रोपे/कलमे, बि-बियाणे, आवश्यक साहित्य व उपकरणे दिली जातील. रोपांच्या लागवडीचे तंत्र शिकविण्यात येईल. आवश्यकतेनुसार नैसर्गिक किंवा अन्य स्वरूपाची किटकनाशके संस्थेद्वारे पुरविण्यात येतील.
९	योजनेचा कालावधी	सन २००८-०९, २००९-१० १) लाभार्थी अनुसूचित जमातीचा बीपीएल कार्डधारक असावा. २) विहित पद्धतीनुसार व प्रचलित दर करार पद्धतीने साहित्य खरेदी करावे. ३) सदर योजनेच्या प्रगतीसंबंधी मासिक खर्च अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात आयुक्त/अपर आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करावे. ४) सदर योजनेसाठी प्रकल्पनिहाय मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास प्रकल्पनिहाय लक्षांकामध्ये फेरबदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहिल.